КРЪГЛА МАСА С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ

ТЪРГОВИЯТА – НАУЧНО ЗНАНИЕ И БИЗНЕС РЕАЛНОСТ

Сборник с доклади

АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО „ЦЕНОВ" СВИЩОВ

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ

доц. д-р Теодора Филипова
доц. д-р Петранка Мидова
доц. д-р Симеонка Петрова
доц. д-р Венцислав Перков
гл. ас. д-р Зоя Иванова
гл. ас. д-р Иван Маринов
докт. Никола Илчев

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Председател:
Доц. д-р Светослав Илийчовски

Членове:
проф. д-р Анета Денева
проф. д-р Теодора Димитрова
проф. д-р Атанас Атанасов
доц. д-р Теодора Филипова
доц. д-р Петранка Мидова
доц. д-р Симеонка Петрова
доц. д-р Венцислав Перков

ISBN 978-954-23-2005-0

СЪДЪРЖАНИЕ

Катедра „Търговски бизнес“: 30 години обучение, академична мисия и проекции на бъдещето
Доц. д-р Теодора Филипова 5

Пленарни доклади

Новата „реалност“ в търговския бизнес
Проф. д-р Данчо Данчев 32

Омниканалното асортиментно планиране и потребителското поведение
Доц. д-р Симеонка Петрова 42

Някои моменти от развитието на корпоративната социална отговорност
Доц. д-р Иванка Николова 52

Тематично направление: Предприемачество и мениджмънт на ресурсите в търговията

Перспективы производства безопасных продуктов питания в условиях организационно-экономической модернизации предприятий пищевой промышленности Украины
Проф. Наталья Валинкевич, д.э.н. 60

Бранд мениджмънт на търговците на дребно
Доц. д-р Виолета Гълъбова 66

Търговски мениджмънт и аспекти на личността
Доц. д-р Явор Янкулов..... 73

Проблемы и перспективы развития коммерческой деятельности торговых предприятий в Украине
Доц. Ангелина Сотник, к.э.н. 81

Офшорните зони като алтернатива за алокация на капитала
Доц. д-р Донка Желязкова 87
Доц. д-р Михал Стоянов

Текстилната индустрия в България – състояние и перспективи
Доц. д-р Сергей Найденов 93
Докторант Калин Киряков

Дефиниране целите на сектор пчеларство от област Русе
Доц. д-р Любомир Любенов..... 99

Антикризисното управление в процеса на глобалната промяна
Доц. д-р Ирена Емилова 107

Иновации и иновационен процес в търговския бизнес
Доц. д-р Анатолий Асенов 112

Елементи и същност на организацията и организации от публичния сектор
Доц. д-р Христо Сирашки 120

HRM системите в търговските предприятия – ключът за успешно управление
Гл. ас. д-р Зоя Иванова..... 128

Глобален недостиг в търговията с графични карти – фактори и тенденции
Гл. ас. д-р Иван Маринов..... 136

Управленски аспекти на търговията в новата дигитална реалност
Гл. ас. д-р Станислава Стоянова..... 144

Въздействие от употребата на пестициди в селското стопанство
Гл. ас. д-р Илияна Кръстева 152

Култура и мениджмънт на ресурсите при търговията с луксозни стоки
Гл. ас. д-р Иво Велинов 159

Предизвикателства пред виртуалното управление на търговския екип
Ас. д-р Надежда Стефанова..... 168

Основные направления развития перспективы „клиенты“ для потребностей стоимостно-ориентированного управления клиентским капиталом
Татьяна Завалий..... 176

Модели на ситуационно лидерство
Синан Пехливанов..... 181

Тематично направление: Иновации и дигитализация в търговията

Cooperation of Business and Science in the Frames of Technology Parks: Cases of Cee Countries
Prof., DSc. Ihor Lishchynskyy 186
Prof., DSc. Mariia Lyzun

Substantiation of Prospects for Trade Development in the Post-Pandemic Period
Doctor of Economic Sciences, Professor, Maryna Baldzhy 195
PhD in Economics, Victoria Odnolko

Start-up проекты в ритейле
Доц. Светлана Бирюченко, к.э.н. 202

Иновации и дигитализация в сектора на търговията
Доц. д-р Искра Пантелеева..... 206

Роля и влияние на изкуствения интелект върху търговията на дребно
Доц. д-р Надежда Димова 214

Завладени от интернет-на-нещата
Доц. д-р Михал Стоянов 220
Гл. ас. д-р Десислава Гроздева

Форми на проявление на дигитализацията на електроенергетиката – икономически аспекти
Доц. д-р Цветелина Ганкова - Иванова 229

Дигитални решения за реализация на земеделска продукция
Доц. д-р Марина Николова 237

„Системните молове“ и дигиталната революция
Доц. д-р Цветнен Цветков 247

Сравнителен анализ на електронната търговия в Европейския съюз
Доц. д-р Маргарита Шопова 251
Гл. ас. д-р Евгени Овчинников

За продоволствието и продоволствената сигурност – от научното знание до бизнес реалността
Доц. д-р Виолета Блажева 259

Изследване на потенциала за развитие на иновативни форми туризъм в България
Доц. д-р Любка Илиева 265
Сиана Спасова

Управление на складовете – процеси, предизвикателства, практики
Гл. ас. д-р Марияна Кътева 272

Марковата активност – индикатор за иновации
Гл. ас. д-р Венцислава Николова-Минкова 279

Пост-кризисното състояние и проблеми на хотелиерския бизнес в България
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова 287

Блокчейн в агробизнеса
Гл. ас. д-р Радка Ненова 293

Дигитални решения в туристическия бизнес
Гл. ас д-р Павлин Павлов 301

Тематично направление:
Моделиране и инвестиционни проекти в търговията

Проектный подход как инструмент реализации политики управлении торгово-обменными операциями
Доц. Мария Плотникова, к.э.н. 306
Доц. Оксана Присяжнюк, к.э.н.

Различни възможности за прогнозиране и планиране на застрахователната дейност
Проф. д-р Росен Тодоров 310

Възможности за определяне на ликвидационната стойност
Доц. д-р Светослав Илийчовски 319

Въздействие на преките чуждестранни инвестиции върху вземанията по лизингови договори – нов бизнес в търговията
Доц. д-р Венцислав Перков 327

Преките чуждестранни инвестиции в икономическите сектори на страната
Доц. д-р Добрин Ганчев 335
Доц. дмн Милена Рачева

Организиране на мърчандайзинговите стокови запаси посредством Economic Order Quantity Model – EOQ
Хон. ас. д-р Светла Атанасова 342

A Model for Internet Payment Systems: Qualitative Risk Assessment
PhD Student Valeriu Cernei 351

Производство и търговия с етерични масла – традиция, бъдеще и здраве
Мая Алексиева 358

Тематично направление: Пазарни проучвания и конкурентоспособност в търговията

Increasing the Competitiveness of Ukrainian and Bulgarian Food Industry Enterprises
Doctor of Economic Sciences, Professor, Maryna Baldzhy 367
Graduate student, Aleksandra Nosachenko

The Trade Sector's Response to the Crisis Caused by the Covid 19 Pandemic
Professor Sreten Ćuzović, PhD 375
Associate Professor Svetlana Sokolov Mladenović, PhD
Đorđe Ćuzović, PhD

Конвергенция между омниканалния ритейлинг, маркетинг и логистика
Доц. д-р Виолета Димитрова 385

Състояние и тенденции на пазара на месо в България
Доц. д-р Петранка Мидова 393

Тенденции в заявителската активност и регистрирането на марки със закрила в България за периода от март 2019 г. до март 2021 г.
Гл. ас. д-р Мариела Димитрова 400

Фрагменти от търговията с хранителни добавки и Covid-19
Гл. ас. д-р Борислав Атанасов 407

Приложение на комуникационни инструменти в хипермаркети „Зора“
Гл. ас. д-р Цветелина Кабакчиева 413

Регионални аспекти и проблеми на търговията със селскостопанска продукция
д-р Валери Велковски 422

Инвестиционна активност и търговски възможности пред общините от поречието на река Дунав
Гл. ас. д-р Милен Динков 432

Анализ на улова на калкан (Psetta Maxima) в Черно море
Гл. ас. д-р Георги Русенов 439
Доц. д-р Ангелина Иванова
Гл. ас. д-р Мария Янкова
Ас. д-р Василка Кръстева

Здравният туризъм – елемент на продуктовия портфейл на дестинация България
Д-р Кристина Георгиева 443

Проблеми и възможности пред развитието на интермодалния транспорт в България
Докторант Елена Вълчева..... 451

Ценообразуването като конкурентно предимство
Докторант Илияна Дикова..... 459

Дали бъдещето е тук с иновативните 5G технологии в търговията с услуги?
Милан Чернев 466

Футуристичните доставки като конкурентно предимство на WALMART
Милчо Милчев..... 474

Социално-икономическото присъствие на „Загорка“ ад на пазара
Деница Стоянова 480

Тематично направление: Ефективност и социална отговорност в търговията

Съвременни тенденции и предизвикателства в развитието на кооперативната търговия в България
Доц. д-р Бисер Петков..... 489

Кратки бележки по историята за началото на застраховането в България
Проф. д-р Росен Тодоров..... 496

Sustainability Logistics Infrastructure: Conceptual Considerations and Possible Application
Docent, Candidate of Economic Sciences, Alexander Tanichev..... 501

Съвременни аспекти на търговията с пощенски услуги в България
Доц. д-р Теодора Филипова 512

Съвременните потребители, потребителският активизъм и гражданското общество
Гл. ас. д-р Виолета Петева 520

Сдруженията за защита на потребителите – взаимодействия и ползи
Гл. ас. д-р Миглена Душкова 528

Оценка на рентабилността в търговията
Гл. ас. д-р Николинка Игнатова 536

Организационно развитие чрез социално-отговорно поведение
Гл. ас. д-р Десислава Алексиева 544

Липсата на контрол – предпоставка за фалит на търговска верига (по примера на „Пикадили“ ЕАД)
Д-р Цветан Димов 549

Възможности за оценяване ефективността на дистрибуционните канали
Докторант Велизар Йорданов 557

Тематично направление: Стопанска отчетност и финансиране в търговията

Направления формирования учетного обеспечения системы управления земельными ресурсами
Проф. Татьяна Остапчук, д.э.н. 565

Проблеми при счетоводното отчитане на ДДС при продажбата на стоки в условията на Covid 19
Доц. д-р Галя Иванова-Кузманова 570

Изследване влиянието от прилагането на МСФО 15 приходи от договори с клиенти върху дейността на търговските предприятия
Доц. д-р Иван Андреев 576

Структура на продажбите на дребно – състояние и тенденции
Доц. д-р Красимира Славева 582

Изисквания към документирането на търговските сделки
Доц. д-р Славена Стоянова 589

Приложни аспекти на финансовия контрол при стопанската отчетност
Гл. ас. д-р Надежда Цветкова 597

ЕЛЕМЕНТИ И СЪЩНОСТ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ОРГАНИЗАЦИИ ОТ ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

Доц. д-р Христо Сирашки
СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Резюме: *Публичният сектор се разглежда като част от икономиката на страната, която произвежда и предлага публични блага и услуги на населението. Организацията е тази система, която спомага за успешното постигане на организационните цели и стратегии, както в бизнеса, така и в публичния сектор. В доклада се обръща внимание на основните белези на организацията, елементите и нейната същност.*

Ключови думи: *организация, публичен сектор, елементи на организацията, публична администрация*

JEL: *L22, H83, R58, R12*

ELEMENTS AND NATURE OF THE ORGANIZATION AND PUBLIC SECTOR ORGANIZATIONS

Assoc. Prof. Histo Sirashki, PhD
D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov

Abstract: *The public sector is seen as part of the country's economy, which produces and offers public goods and services to the population. The organization is the system that helps to successfully achieve organizational goals and strategies, both in business and in the public sector. The report draws attention to the main features of the organization, its elements and its essence.*

Key words: *organization, public sector, elements of the organization, public administration*

JEL: *L22, H83, R58, R12*

Както е известно, основна структурна единица в обществото са организациите. Те играят важна роля, която се изразява в укрепване и развитие на обществените отношения. По този начин обществото и отделните негови структурни единици осъществяват поставените си цели. Известно е, че публичният сектор е система от държавни и общински институции, управляващи публичната собственост, осъществяващи данъчното облагане, произвеждащи и предлагащи публични блага за ползване от членовете на обществото. Много изследователи разглеждат публичния сектор и като част от икономиката на страната, която произвежда и предлага публични блага и услуги на населението.

Интересно становище за организациите представя Ем. Коцев (Коцев, 2008, стр. 89), от гл. точка на поведението на индивида, като споделя

становището, че почти всеки човек в днешно време членува в една или повече организации. С течение на времето индивида може да напусне организацията, но скоро след това се присъединява към друга организация. Още от самото начало на своя съзнателен живот индивида се оказва изцяло зависим от организациите. Това е цената, която се налага да плати за благата, които те му осигуряват.

Своя цена има и членството на индивида в най-голямата организация – обществото. Тя се заключава в съобразяването и подчиняването на обществените норми и стандарти. Като граждани, ние приемаме и зачитаме законите на държавата, в която живеем, въпреки че не винаги е в наш интерес да им се подчиняваме, естествено неподчинението се наказва.

Както посочва същият автор, налице са всички отличителни черти на една сделка – индивидът получава нещо, от което се нуждае и заплаща съответната цена. Понякога, ако цената не го устройва, индивидът не сключва или разваля сделката - не се присъединява към организацията, напуска я или дори започва борба с нея.

В управленската теория съществуват множество определения за понятието „организация“.

Организацията е система, която спомага за успешното постигане на организационните цели и стратегии. Посочва се, че всяка съгласувано действаща система може да бъде разделена на две части: организация, включваща взаимодействието само на хората в системата и всички останали елементи. Социалната същност на организацията се изразява в готовността и умението на хората да обединяват усилията си, да влизат във взаимодействие, да комуникират и преследват общи цели. (Харизанова, Мирчев, & Миронова, 2006, стр. 28)

Основни белези на организацията са:

✓ Социална същност – съвкупност от хора, осъществяващи социални контакти.

✓ Целенасоченост – наличие на желани крайни резултати, които са причина за възникването и съществуването.

Познати са някои условия за успех на организациите (Харизанова, Мирчев, & Миронова, 2006, стр. 29):

- Специализацията на хората и звената е съществено условие за успех.
- Системата от стимули, които подтикват членовете да дадат своя принос в общия работен процес.
- Начина на вземане на решения и даването на инструкции.
- Властта в организацията.

Някои автори (Коцев, 2008, стр. 87 и сл.), обобщават всеобщото мнение, че организациите в действителност са по-сложни отколкото изглеждат. Тяхната сложност произтича от човешкото участие. Процесите на взаимо-

действие между хората са под въздействието на фактори като комуникационни умения, ценности, нагласи, интелигентност, опит – това е малка част от характеристиките, които са в основата на индивидуалните различия.

Организацията не е безпогрешна система, това е така поради факта, че е съставена от хора. Естествено при проектиране на организацията управляващите вземат предварителни мерки и свеждат до минимум възможните грешки и несъответствия, свързани с организационните дейности.

В специализираните публикации по управление, организацията се тълкува по следния начин:

1. Организацията се свързва с ред и систематизираност.
2. Организацията се определя като процес на подреждане и координираност.
3. Организацията се тълкува като обединение, институция или учреждение. Нейното съществуване се обуславя от необходимостта да се постигат цели, които отделният индивид не може да постигне.

Като социално–икономическа система организацията има следните три елемента:

Първи елемент: функционални области – това са видовете дейност, които са групирани според специфичните цели и еднородност на задачите. Такива функционални области могат да са: производство, иновации, персонал, финанси, маркетинг и др.

Втори елемент: производствен процес –той е съвкупност от трудови и естествени процеси, които превръщат суровините и материалите в готова продукция. В този процес участват:

- ✓ предметите на труда – суровини и материали, върху които се въздейства с цел приспособяване за удовлетворяване на лични или производствени потребности.
- ✓ средствата на труда – инструменти, чрез които се въздейства върху предметите на труда.
- ✓ трудът - свързва се с целенасочената дейност на членовете на организацията за превръщане на суровините и материалите(предметите на труда) в продукти или услуги и тяхната реализация.

Трети елемент: управление – чрез него се постигат целите и стратегиите на организацията, като оптимално се използват ресурсите.

След анализа на множество публикации, може да се обобщи, че организациите са сложни системи, чиято сложност е в следствие на участието на хората в тях. Всяка организация им своя структура, имаща формален характер.

Според класификация на Минцбърг, организациите имат пет съставни части, а именно (Харизанова, Кузманова, Александрова, & Миронова, 2002):

- ➢ Техническо ядро – това са хората, които вършат основната дейност в организацията. Те изпълняват преките работни операции, заети са с производствените дейности на продуктите и услугите.

- Мениджмънт на висше равнище – определя посоката на развитие, политиката, целите и стратегиите на организацията
- Мениджмънт на средно равнище – отговаря за изпълнение на решението и координиране на дейностите на равнище подразделения. Това е свързващото звено между техническото ядро с висшия мениджмънт
- Подразделения за техническо осигуряване – в това ядро се разработват иновациите, или се инициират организационните промени, анализира се влиянието на факторите на обкръжаващата среда и се разработват механизми за адаптиране към промените в нея.
- Подразделения за административно осигуряване – административното осигуряване е основно звено в организацията. Осъществява дейностите, свързани с персонала – подбор, обучение и развитие на персонала. Координира дейностите, осъществява връзка с обкръжаващата среда. Администрирането се осъществява посредством документооборот, който практиката показва, че е строго индивидуален за всяка организация.

Основни характеристики на организацията:

- организациите са сложни човешки общности, корективи, група от хора;
- наличие на най-малко една цел, разбирана като крайно състояние или желан резултат. Хората са обединени за постигането на една или няколко цели;
- наличие на членове на групата, които работят съзнателно, съвместно за постигане на общата цел;
- всяка организация има специфични цели, които я отличават от другите организации;
- организациите са елементи на по-големи обществени системи;
- функционирането на организациите е свързано с обмяната на информация и взаимодействие с елементите на обкръжаващата среда;
- организациите в публичния сектор получават ресурсите за своето функциониране от държавата.

Според изследователи, структурните характеристики, отразяващи вътрешния строеж на организациите са следните (Харизанова, Мирчев, & Миронова, Мениджмънт, 2006, стр. 30-31):

• Формализация – степента на формализация зависи от количеството писмена документация, която се изработва, включваща инструкции, технически описания, заповеди и т.н. писмените документи съставляват системата за документооборота и регулират дейността на организациите. Формализацията зависи от големината на организацията.

• Специализация – показва степента на разделение на труда и съответствието на задачите на това разделение. При висока степен на специализация всеки от сътрудниците отговаря само за своя тесен кръг от задачи. При ниска специализация един сътрудник може да изпълнява повече сходни задачи.

• Йерархия на властта – показва кой на кого е подчинен в организацията и областите на отговорност на всеки ръководител. Това понятие е свързано с нормата на контрол – брой сътрудници на един ръководител. При тясна сфера на контрол на един ръководител, това означава, че имаме висока йерархична стълбица и обратното.

• Централизация – свързва се с равнищата и методите на вземане на решения. Колкото по-високо са ръководителите, които вземат решения, толкова по-централизирана е организацията. При децентрализираните организации важните решения се вземат на по-ниски йерархични равнища.

• Професионализъм – отразява равнището на образование, подготовка, опит и умения на сътрудниците. Определя се от количествени показатели като например: разпределение на сътрудниците по образователна степен, брой получени квалификации, разходи за обучение, брой години стаж. Може да се използват и качествени измерители: знания, умения и др.

• Съотношение на персонала – описва разпределението на сътрудниците по различни области на дейност, организационни звена и йерархични равнища. Съотношението на персонала се получава като броя на сътрудниците от дадена група се раздели на общия брой на сътрудниците в организацията.

Втората група характеристики, освен структурните са контекстуалните характеристики на организацията**.** Те описват организацията като цяло чрез нейният размер, технологии, оборудване и целите, които преследва. По конкретно това са:

• Размер на организацията – определя брой хора, работещи в нея.

• Технологии - начините и техническите средства за производство: последователност на операциите, технически характеристики на производствените линии и разположението им в помещенията, информационни системи и др.

• Външна среда - включва факторите, свързани с организацията, но намиращи се извън нея.

• Цели и стратегии - това са елементи, които дават уникалността на организацията.

• Организационна култура – културата на организацията предопределя успеха ѝ чрез политиката като официално дефинирана философия и неформалния механизъм на взаимодействие между хората.

Познати са различни организации – държавни, общински, обществени, частни, кооперативни, търговски, производствени, земеделски, академични, организации с идеална цел, политически, религиозни и др.

Обхватът на администрацията на организациите в публичния сектор включва следното (Каменов & Йорданова, 2014, стр. 2016):

1. Администрация на организациите за публични услуги - Публични здравни; Публични учебни; Публични образователни; Социо-културни; Спортни

2. Администрация на публичните стопански организации - Промишлени организации; Транспортни организации; Строителни организации; Инфраструктура

3. Администрация на организации с идеална цел - Комунално обслужване; Читалища; Фондации

Известно е, че съвременното общество се характеризира с разнообразяване на предмета на дейност на организациите. За основа при изграждане на организациите служи собствеността. Съгласно законодателството собствеността в страната е частна и публична – тя може да принадлежи на държавата, на общините, на кооперациите и други юридическа лица и на гражданите.

Когато става дума за публичният сектор, практиката показва, че най-често общински организации се изграждат в областта на благоустройството и комуналните дейности, изграждане и поддържане на общинската инфраструктура, управление и поддържане на общински пазари и тържища, транспортно обслужване на населението и др.

С решение на Общинския съвет определя тяхната дейност, структура, числен състав и предоставеното за управление общинско имущество.

Дейността на публичните стопански организации в публичния сектор се осъществява чрез създаване на еднолични търговски дружества или еднолични акционерни дружества с държавно или общинско имущество или чрез търговски дружества с държавно или общинско имущество.

В зависимост от целите, които си поставят за изпълнение, организациите могат да се разглеждат като (Христов, 2008, стр. 24-26):

- Прости организации – изпълняващи единични цели.
- Сложни организации – изпълняващи множество взаимозависими и взаимосвързани цели. Те изпълняват множество задачи, свързани с постигането на целите.

Организациите от публичния сектор са сложни организации, тъй като изпълняват множество цели и задачи. Тяхната сложност е обусловена не само от целите и задачите, но и от хората, работещи в тях. Всеки индивид има свои специфични цели, интереси и поведение.

Като по-важни елементи на организациите от публичния сектор са следните:

✓ Ресурси – човешки, финансови, материални, технологични, информационни. Организациите преобразуват ресурсите за да постигнат поставените цели. Процесът на преобразуване на ресурсите е характерен за организации в производствената сфера, но съществува и в организациите от публичния сектор.

✓ Външна среда - органи на държавната власт, доставчици, потребители на публични блага. Всяка организация работи в определена среда и не може да функционира без връзките и взаимоотношенията с елементите на външната среда. Организациите от публичния сектор работят в специфична обкръжаваща среда и факторите оказват специфично влияние върху дейността им, като това влияние се различава за организациите от стопанската сфера.

✓ Разделение на труда - хоризонтално и вертикално. Разграничава се дейността на работещите в организациите в процеса на съвместен труд. Хоризонталното разделение представлява разделяне на работите в организацията на отделни части, дейности. Това са различните професии и специализирани звена в организациите в публичния сектор. Вертикалното разделение на труда се свързва с координиране на работата на специализираните звена, разположени на различни йерархични нива в организационната структура. Резултат от вертикалното разделение на труда е формирането на степени, нива или равнища на управление.

Организациите в публичния сектор условно се разделят на две части:

➢ Оперативна – включваща хората, които извършват конкретните дейности по производство и предлагане на публични блага.

➢ Административна – това е управленският орган, който ръководи и контролира отделните дейности в организацията.

Организациите в публичния сектор в зависимост от благата, които произвеждат и предлагат на населението, могат да се класифицират в две групи:

1. Организации, произвеждащи и предлагащи частни и смесени блага, в зависимост от собствеността биват:

➢ Публични стопански предприятия с държавно и преобладаващо държавно имущество**.** Тези организации се изграждат на основата на частната държавна собственост. Държавните предприятия в България се изграждат, преобразуват и закриват с решение на административния орган, който ги е създал. Изградени са на базата на отрасловото разделение.

➢ Публични стопански предприятия с общинско и преобладаващо общинско имущество. Тези организации се изграждат на основата на частната общинска собственост. Общинските предприятия функционират най-често като акционерни дружества. Изградени са като специализирани звена на общината за доставка на стоки и услуги, необходими за задоволяване на потребностите на населението и осигуряване изпълнението на определени общински дейности в следните направления:

a. изграждане и поддържане на общинската ИС;
b. стопанисване на общинските тържища и пазари;
c. социално обслужване на населението и обредна дейност;
d. транспортно обслужване на населението;

е. стопанисване и поддържане на общинската материална база на образованието, здравеопазването и др.

Общинските организации се изграждат, преобразуват и закриват с решение на общински съвет, който определя предмета на дейност на предприятието, структурата, числения състав и предоставените материални и финансови средства.

2. Организации от публичният сектор, произвеждащи и предлагащи публични блага. Функционират в областта на публични здравни организации, публични учебни заведения, организации за социални услуги на населението, национална отбрана, полиция и др.

Литература

Каменов, К., & Йорданова, Е. (2014). *Администриране в управлението и публична администрация.* В. Търново: Фабер.

Коцев, Е. (2008). *Организационно поведение.* Русе: А Груп.

Харизанова, М., Кузманова, М., Александрова, М., & Миронова, Н. (2002). *Управление теория и практика.* София: Рекламна агенция Неда,.

Харизанова, М., Мирчев, М., & Миронова, Н. (2006). *Мениджмънт.* София: Рекламна агенция Неда.

Харизанова, М., Мирчев, М., & Миронова, Н. (2006). *Мениджмънт – ценности, комуникации, промяна.* София: Рекламна агенция Неда.

Христов, Х. (2008). *Управление на публичния сектор.* София: УИ Стопанство.